

Glastuinbouw naar klimaatneutraal

Wat is er nog nodig voor de glastuinbouwer om in 2040 klimaatneutraal te zijn?

De glastuinbouw heeft de ambitie om in 2040 economisch rendabel én klimaatneutraal te produceren. Met het convenant Energietransitie Glastuinbouw 2022 – 2030 hebben partijen afspraken gemaakt over de realisatie van een forse emissie van broeikasgassen in 2030. Met het convenant willen partijen in de sector een aantal kansen oppakken. Zo heeft de Nederlandse glastuinbouw de potentie om wereldwijd de meest duurzame gewassen te telen, maar economisch kan dat nog niet uit. Belangrijke kansen liggen ook in samenwerking op gebiedsniveau. De glastuinbouw kan in de eigen behoefte aan warmte en licht voorzien met een combinatie van geothermie (basislast), restwarmte (middenlast) en groen gas/waterstof/elektriciteit (pieklast). Daarmee kan de glastuinbouw op gebiedsniveau bijdragen aan het balanceren van vraag en aanbod van elektriciteit.

Voor de realisatie van deze ambities is een aantal knelpunten te overwinnen. Zo heeft de ontwikkeling van collectieve warmtevoorzieningen op gebiedsniveau meer aandacht nodig. Individuele telers zijn kwetsbaar, zeker als er geen bedrijven in de buurt zitten die warmte kunnen leveren. Ruimtelijk instrumentarium voor telers die willen verplaatsen of stoppen, zou voor deze kwetsbare telers behulpzaam kunnen zijn.

Telers die vooroplopen in verduurzaming van hun energievoorziening en niet de voordelen hebben van een gasgestookte WKK-installatie, hebben bij de huidige energieprijzen een slechte concurrentiepositie. Tuinders met een WKK kunnen een deel van de elektriciteit die ze opwekken verkopen. Tuinders met duurzame bronnen en SDE subsidie hebben geen compensatie voor de hoge energieprijzen. Verduurzamen loont nu vaak nog niet. Dat zal moeten veranderen.

De overheid kan een belangrijke rol spelen in de verduurzaming van de glastuinbouw door een meer voorspelbaar en consistent beleid te voeren, in ieder geval tot 2040. Nu hebben tuinders bij investeringsbeslissingen te maken met onzekerheid over de beschikbare energiebronnen. Zo heeft energiebenutting van biomassa een negatieve connotatie en is het de vraag of er genoeg waterstof beschikbaar komt voor de glastuinbouw. Ook is de wetgeving rond geothermie en warmte-koude opslag nog in beweging.

Om een meer gelijk speelveld voor warmte te realiseren wordt geopperd een warmtebelasting te introduceren voor alle partijen, inclusief gascentrales. De hoogte van die belasting zou tot 2040 geleidelijk moeten oplopen, lettend op Europese concurrentiepositie van Nederlandse tuinders. Daarnaast is aanpassing van de SDE++-regeling nodig om te voorkomen dat het voor bedrijven als Shell aantrekkelijker wordt om CO₂ onder de grond te stoppen (CCS) dan om het te verkopen aan telers die CO₂ nodig hebben (CCU).